

4 Ιανουαρίου 2015

Πρόσεχε τον εαυτό σου (Μέγας Βασίλειος)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Πρόλογος

Πρόσεχε τόν ἑαυτό σου!». Μιά φράση, πού λέγεται συχνά-πυκνά ὡς ἔκφραση ἐνδιαφέροντος και ἀγάπης, μέ **περιεχόμενο ὅμως ἰδιαίτερα ἐγωκεντρικό καί ὑλιστικό**. «Πρόσεχε τόν ἑαυτό σου!». Πρόσεχε, δηλαδή, τήν ὑγεία σου, τή δίαιτά σου, τήν ἐμφάνισή σου, τή δουλειά σου...

Ἡ ἴδια ἀκριβῶς φράση, ἀλλά μέ **διαμετρικά ἀντίθετη ἔννοια**, συναντᾶται

άρκετές φορές καί στήν Ἀγία Γραφή: «Πρόσεχε σεαυτῷ».

Τήν ἀκριβή ἐρμηνεία τῆς θείας αὐτῆς προσταγῆς μᾶς ἀναπτύσσει σέ μιά ὑπέροχη ποιμαντική του ὁμιλία ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας. Σύμφωνα μέ τούς **μελετητές τοῦ ἔργου του**, ὁ λόγος Εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ – ὡς «λόγο ἀξιοθαύμαστο καί γεμάτο ἀπό κάθε σοφία» **τόν ἀξιολογεῖ ὁ ὁσιος Πέτρος ὁ Δαμασκηνός**– εἶναι ὁ **σπουδαιότερος ἠθικός λόγος του καί ἀποτελεῖ ἐπιτομή τῆς ὀρθόδοξης ἀνθρωπολογίας**.

Ὁ ἅγιος ἱεράρχης μᾶς καλεῖ νά μαζέψουμε τόν νοῦ μας ἀπό τή μάταιη περιπλάνηση στήν κενότητα τῆς κοσμικῆς ζωῆς καί **νά τόν στρέψουμε προσεκτικά στον ἐσωτερικό μας ἄνθρωπο, γιά νά γνωρίσουμε τόν πραγματικό μας ἑαυτό**. Τί εἴμαστε; Ποιοί εἴμαστε; Ἀπό ποῦ ἤρθαμε καί ποῦ πηγαίνουμε; Ποιός εἶναι ὁ ἀληθινός σκοπός τῆς ζωῆς μας; Ποιά τά κύρια καί ποιά τά δευτερεύοντα στοιχεῖα τῆς ὑπάρξεώς μας; Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ μας, μέ ποιά αἰσθήματα ζεῖ, σέ ποιά κατάσταση βρίσκεται; **Ἡ εἰλικρινὴς αὐτοεξέταση μᾶς ὁδηγεῖ στην αὐτογνωσίᾳ**. Κι αὐτή, ἀφοῦ συνταιριαστεῖ μέ τή **μετάνοια**, τόν **πνευματικό ζῆλο** καί τήν **ἀγρυπνη φροντίδα** μας γιά τήν **τήρηση τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν**, μᾶς ἀνεβάζει σταδιακά στή **θεογνωσίᾳ**. Ἔτσι, **ἡ προσοχή τοῦ ἑαυτοῦ μας γίνεται τελικά μιά ἐνατένιση τοῦ Θεοῦ**, μιά αἴσθησις τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στή ζωὴ μας. «Πρόσεχε σεαυτῷ, ἵνα προσέχῃς Θεῷ», τονίζει ὁ θεοφόρος ἅγιος στό τέλος τοῦ λόγου του.

Ἡ ἀποκλειστικὴ **προσκόλληση τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου στήν ἄμετρήσι κανοποίηση τῶν ἀτομικῶν του βιοτικῶν ἀναγκῶν** τόν ἔχει **στερήσει ἀπὸ τὴν κοινωνία με τόν ἀληθινὸ Θεὸ καί τόν συνάνθρωπό του** καί τόν ἔχει ὁδηγήσει σέ τραγικά **ὑπαρξιακά ἀδιέξοδα**.

Γι' αὐτό εἶναι, νομίζουμε, ἐπίκαιρος ὁ ἀφυπνιστικός καί καθοδηγητικός λόγος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὅπως μάλιστα αὐτός βιώνεται στήν ὀρθόδοξη παράδοσή μας. Τόν προσφέρουμε σέ ἐλεύθερη νεοελληνικὴ ἀπόδοση, μέ τὴν εὐχὴ νά προκαλέσει στίς καλοπροαίρετες ψυχὲς θεϊκὲς ἀλλαγές, σάν ἐκεῖνες πού ἔνιωθε ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὅταν μελετοῦσε τούς λόγους τοῦ ὁμόψυχου φίλου του. «Ὅταν ἐντρυφῶ στοὺς ἠθικοὺς λόγους τοῦ Βασιλείου», ἔλεγε, «ἐξαγνίζομαι στήν ψυχὴ καί τό σῶμα καί γίνομαι ναός πού δέχεται τόν Θεό, ὄργανο πού τίς χορδές του χτυπᾷ τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ξαναρυθμίζω τότε τὴ ζωὴ μου σύμφωνα μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα καί μέ μιά θεϊκὴ ἀλλαγὴ γίνομαι ἄλλος ἄνθρωπος». (ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ)

Διαβάστε ολόκληρο τον λόγο πατώντας [εδώ](#)

Ἡ ἈΛΛΗ ΟΨΙΣ: «Θα θέλαμε θερμὰ νὰ ευχαριστήσουμε τὸν Αρχιμ. Τιμόθεο, Καθηγούμενο τῆς Ἱεράς Μονῆς Παρακλήτου, γιὰ τὴν ευλογία ἀναδημοσίευσης τοῦ φυλλαδίου».

Πηγές: imparaklitou.gr- alopsis.gr